

[Hilmar Baunsgaard.]

måske overhovedet havde haft nødig at beskæftige sig med begrebet ekstra skatter oven i andre økonomiske vanskeligheder.

Det er denne manglende sammenhæng, som gør, at man er havnet dér, hvor man er, og det beklager jeg, for det går stik imod den tendens, der var, som jeg sagde, hos det ærede medlem hr. Per Hækkerup og hr. Aksel Larsen til at gøre det hele til en politisk sag. Tilbage bliver, at der også er ganske alvorlige brister i den økonomiske sammenhæng, hvilket fører til en ganske alvorlig økonomisk saglig bedømmelse af det her foreliggende.

Vi går til udvalgsarbejdet med denne indstilling, men vor kritik over for det har jeg angivet, fordi den er så umiddelbart velbegrundet og nødvendig at have med i arbejdet.

Niels Westerby: De problemer, folketinget står over for, er så store, at man må nærme sig dem med en vis ærbødighed. Det tjener ikke noget praktisk eller fornuftigt formål at diskutere, om Danmark burde have devalueret. Jeg har vel lov til at sige, at regeringen traf en lidt for hastig beslutning, men det er jo en kendsgerning, at den er truffet, og den kan ikke laves om. Man kan ikke begynde at opskrive kronkursen nogle få uger efter, at man har nedskrevet den. Jeg kan ikke forestille mig andet, end at Danmark ville blive til grin ud over verden, hvis vi først devaluerer for derefter siden at revaluere eller skrive kronkursen op. På denne baggrund må spørgsmålet om devalueringen være afgjort. Det tjener ikke noget fornuftigt formål at fortsætte den diskussion. Det, der er problemet, er at føre en så fast økonomisk politik i den delvise devalueringens kølvand, at den giver Danmark den fornødne styrke og frihed til at fastholde vor nuværende kronkurs, hvis vi inden for en overskuelig fremtid skulle komme ud for andre udenlandske devalueringer, og det kunne jo godt tænkes.

Den britiske devaluering og vor egen delvise devaluering havde vel nok en chokdiggende virkning på den danske befolkning. Man blev hurtigt klar over, at det ville koste Danmark dyrt, og de problemer, vi står over for, er jo af enorm rækkevidde.

For det første betød den britiske devaluering,

at Danmark med ét slag blev omkring 600 mill. kr. fattigere. Det er jo vitterlig således, at vi sælger en stor del af vor eksport i sterling og køber en stor del eller størstedelen af vor import i valutaer, der har beholdt deres værdi. Det udsætter os for et så stort tab som 600 mill. kr., og det skal jo fordeles ud over det danske samfund. Men jeg understreger: det er noget, der kommer fra den britiske devaluering, og ikke noget, der har en sammenhæng med vor egen delvise devaluering.

Men derudover var Danmark jo allerede på devalueringstidspunktet i meget betydelige økonomiske vanskeligheder. Vi havde for det første en arbejdsløshed på 3 pct. og ganske truende udsigter til, at denne arbejdsløshed ville stige i vinterens løb. Det vil ikke undre mig, om den kunne nå op på 6-8 pct. i denne vinter, og alene af menneskelige grunde må en sådan udvikling bekæmpes. Men vi havde jo også oplevet en situation med betydelige valutatab, og det kan jo kun fortsætte til en vis grænse. Vi oplevede det rekordhøje renteniveau, der er en så tyngende og betydelig omkostningsbyrde for vort erhvervsliv, at der herfra også udgik en trussel imod dettes muligheder. Vi havde i forvejen i Danmark i flere år haft så kraftige stigninger i vort pris- og omkostningsniveau, at det næsten ikke kunne sammenlignes med de omkostnings- og prisstigninger, som de lande, vi handler og konkurrerer med, har haft. I de fleste tilfælde er Danmarks pris- og omkostningsniveau steget dobbelt så meget som de andre lande, som vi bør sammenligne os med. Og jeg kunne nævne mange andre jobposter i vor økonomiske stilling på det tidspunkt, hvor devalueringen indtraf.

Det er altså noget, som vi nu står for at skulle rydde op i. Men dertil kommer jo også følgerne af selve vor egen delvise devaluering. Denne delvise devaluering har jo fordele, men også ulemper. Man kan nævne øjeblikkelige fordele på eksportsiden, men disse fordele vil meget hurtigt blive slugt af ganske kraftige pris- og omkostningsstigninger, som skal lægges til de tendenser og den udvikling, vi allerede var inde i i forvejen, og derfor bliver det naturligvis et afgørende problem, hvordan vi skal imødegå den trussel, der kommer derfra, at ca. 85 pct. af Danmarks import stiger 7-8